

ಸುಚಾರುದೇವಿ

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ
ಭಾಂಜ್ ದೇವ್

ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು ರಾಜಮಾತೆ. ಅರಮನೆಯವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಸ್ಥಳೀಯ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ' ಎಂಬ ಅಜ್ಜಿಯ ಆಯ್ಕೆಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತುಕೊಟ್ಟು, ಸಿಡುಬಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, 1902ರಲ್ಲಿ ಅಸುನೀಗಿದಳು.

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮರೆಯಲಾರದ ಸುಚಾರುದೇವಿ, ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳು ಅವನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲೇ, ಕನ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಳು. ಈ ಪ್ರಣಯಿಗಳ ನಡುವೆ ನಿರಂತರ ಪ್ರೇಮ ಪತ್ರಗಳ, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳ ವಿನಿಮಯ ನಡೆದೇ ಇತ್ತು. ಅವನು ಬರೆದ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸುಚಾರು ಮಣಿದಳು - 'ಪ್ರಿಯ ಎಸ್! ನೀನು ನಿನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೌತಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ನನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಗಾತಿಯಾಗುವೆಯಾ? ಇದೇ ಭಗವಂತನ ವಾಣಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. ನಿನ್ನವನೇ ಆದ - ಎಸ್.ಆರ್. ಭಾಂಜ್‌ದೇವ್.'

1904ರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿಯ ವಿರೋಧವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ತನ್ನ ಮೂವತ್ತೆರಡನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರ ಸುಚಾರುದೇವಿಯನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದ. 'ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೀನು ವಿವಾಹವಾಗಿರುವ ಈ ಕನ್ನೆ 'ಮಯೂರ ಭಾಂಜ್'ನ ಮಹಾರಾಣಿಯೆಂದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅವಳು ನಾನಿರುವವರೆಗೆ ಈ 'ರಾಜಬಾಡಿ'ಗೆ ಕಾಲಿಡಲು ನಾನು ಅನುಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಚ್ಛೆ ಮಾಡಿದರು ರಾಜಮಾತೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ಮದುವೆಯಾದದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜ ತತ್ವ ಬೆಲೆ ಇದು!

ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಪತ್ನಿಗಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ 'ರಾ ಜ ಬಾ ಗ್'

ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಅವಳು ಬರಿಪಾದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಲ್ಲೇಡಿಯಾ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ರಾಜ ಮನೆತನದ ವಸತಿಗೃಹವಾಗಿತ್ತು. ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರ ನಡುವೆ ಆಗ ನಡೆದದ್ದೇ ನಾವು ಮೊದಲು ಕಂಡ ದಣಿವರಿಯದ 'ದೀಪ ಸಂಕೇತ'

ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಚಾರು-ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ದಾಂಪತ್ಯ ನಡೆಸಿದರು. ಮೂರು ಮುದ್ದಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಾದರು. ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ತಾಕಿತೇನೋ ಈ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ! ಬೇಟೆಯಾಡಲೆಂದು ಹೋದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಭಾಂಜ್‌ಗೆ, ಸುಚಾರುವಿನ ಸಹೋದರ ಬೇಟೆಯ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿದ ಗುಂಡೇಟು ತಗುಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಅಸುನೀಗಿದ. ಸುಚಾರುವಿನ ಸುಂದರ ಸಂಸಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುರಿದುಬಿತ್ತು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಯ ಜ್ಯೋತಿ ಅರಮನೆಯ ತಾರಸಿಯ ಮೇಲಿನ ದೀಪ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಂದಿ ಹೋಯಿತು.

ಪತಿ ವಿಯೋಗದ ನಂತರ ಸುಚಾರುದೇವಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ದೊಡ್ಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ಮಗ ಧ್ರುವೇಂದ್ರಚಂದ್ರ ಭಾಂಜ್ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕನಾದ. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಸುನೀಗಿದ. ಮೊದಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ವಿಜೈನಾ ಮಹಾರಾಜನ ಪತ್ನಿಯಾದಳು. ಎರಡನೆಯ ಮಗಳು ಜ್ಯೋತಿ ಮಂಜರಿ, ನಂದಗಾವ್‌ನ ರಾಜಬಹದ್ದೂರನನ್ನು ವಿವಾಹವಾದಳು.

ಕೂಚ್‌ಬೇಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿ ಸುನೀತಿದೇವಿ, ಸುಚಾರುವಿನ ಹಿರಿಯಕ್ಕ; ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞೆ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನ 'ಮಹಾರಾಣಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. 1932ರಲ್ಲಿ ಸುಚಾರುದೇವಿ 'ಬಂಗಾಳ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟ'ದ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾದಳು. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾದಳು.

ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಪತಿ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹಾಗೂ ಬರಿಪಾದದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸುಚಾರು. ತಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ 'ನವವಿಧಾನ ಬ್ರಹ್ಮಮಂದಿರ'ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಳು.

ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಳಾದಳು. ಸುಚಾರುದೇವಿ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ರಾಜಬಾಗ್ ಹಾಗೂ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಬೆಲ್ಲೇಡಿಯಾ ಅರಮನೆಯ ತುಂಬಾ ಅವಳು ರಚಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳು, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ತೈಲಚಿತ್ರಗಳು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಭಾಂಜಿಯ ಬೃಹತ್ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ತಪಸ್ವಿನಿಯಂತೆಯೇ ಬದುಕಿದ ಸುಚಾರುದೇವಿಗೆ ಸಂದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮನ್ನಣೆಯೆಂದರೆ, ರಾಜಮಾತೆಯ ಮರಣಾನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಭಾಂಜದೇವನ ಮೊದಲ ಪತ್ನಿಯ ಪ್ರತಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಭಾಂಜ್, ಅವಳನ್ನು ಸಕಲ ಗೌರವಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಮಯೂರ ಭಾಂಜ್'ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದದ್ದು! ಅವಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಮಹಾರಾಣಿಯ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು.

126 ಕೋಟಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಮರದ ದತ್ತಾರಗಳಿರುವ ಭವ್ಯ ರಾಜಬಾಡಿ-ಮಯೂರ ಭಾಂಜ್ ಅರಮನೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿತು.

ಪತಿಯ ಮರಣದೊಂದಿಗೆ ನಂದಿಹೋಗಿದ್ದ ತಾರಸಿಯ ಮೇಲಿನ ದಣಿವರಿಯದ ದೀಪ, ಮಹಾರಾಣಿ ಸುಚಾರುದೇವಿಯ ಆಗಮನದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬೆಳಗಿತು, ಅವರಿಬ್ಬರ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಣತಿಯಾಗಿ! 1961ರಲ್ಲಿ ಸುಚಾರು ಕಾಲವಾಗುವವರೆಗೂ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿತು.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in